

Per MartaF el dc., 13/01/2021 - 08:00

Avui és 13 de gener, sant Hilari: «Per sant Hilari, fred al calendari», i «Si per per sant Hilari fa sol, dos mesos d'hivern són».

M'agraden els sants perquè són com aquells familiars íntims que no necessiten permís per entrar a casa nostra. I el més meravellós de tot és que són tan esplèndids i universals que, fins i tot, són aptes per als més incrèduls i descreguts.

La saviesa popular diu que «la setmana dels barbuts, setmana d'esternuts». I és que tots els sants d'aquests dies tan glaçats porten barbes llargues i espesses com el cotó fluix de sucre perquè els abriguin més que mai. Confesso que m'apassionen els refranys perquè són finestres que ens ensenyen a mirar per les esclotxes de la natura. La pressa mou el món i, xuclats per l'espiral del moviment, ens oblidem de capturar-ho tot com si fóssim directors de cinema i, cada pas que fem, un instant a càmera lenta que ja no es tornarà a repetir. Per això conreo lletres com si fossin llavors i les sembro pertot arreu perquè algú en trobi els mots que sempre broten pels marges de la meva imaginació, mentre llauro l'esperança, orgullosa d'una pàtria que rima amb els sants.

Tot sacsejant els refranys, n'he desenterrat uns quants que no coneixia sobre els barbuts del mes de gener i que són com una collita plantada amb les paraules de sempre que hem anat oblidant i llençant com si fossin andròmines velles. Mireu, badeu, ulleu, guaitau, sotgeu, fiteu, guipeu, escodrineu, contempleu, esguardeu, observeu... perquè tots aquests verbs es conjuguen sense parlar. Si calleu, sentireu com batega el cicle de la vida. Perquè, eixordats per la fressa moderna i amb els llavis eixuts de l'amor per la tradició, vivim desarrelats en una terra que ja no sabem llegir, bufi el vent o faci mal temps:

15 gener: sant Pau ermità i sant Maür: «Si plou per sant Pau, hivern adeu-siau».

17 de gener: sant Antoni Abat: «Sant Antoni plover, per a les patates va bé».

20 de gener: sant Sebastià: «Per sant Sebastià, tramuntana a l'Empordà».

22 de gener: «Sant Vicenç mullat, el vi esguerrat.»

Però, com que la fred és molt traïdora, que l'escalfor dels radiadors no ens faci oblidar que la calefacció també contamina. Sabeu que, per cada grau que abaixem el termòstat, estalviem un 8% de l'energia? I aprofitem que ara el dia tindrà més hores de llum perquè... «Per sant Sebastià, el dia s'allarga un pas de milà».
